

Katasztrófák árnyékában

KÜLÖNÖS VÉLETLEN, HOGY PAVELCZE LÁSZLÓ, A LEGNAGYOBB MAGYAR SPECIÁLISMENTŐ ÉS KUTYÁS ALAKULAT, A **RESCUE 24** VEZETŐJE, TŐLEM ALIG 500 MÉTERNYIRE LAKIK. SZINTE ÉVEKEN ÁT CSAK „KERÜLGETTÜK” EGYMÁST, MÍG RÁJÖTTÜNK, HOGY TALÁLKOZÁSUNKNAK CSAK EGY OKA LEHET. A **RESCUE 24** ÉS A **JULIUS-K9** EGYÜTT KELL, HOGY DOLGOZZON. ENNEK ANNÁL IS INKÁBB ÖRÜLTEM, MERT LÁSZLÓ EGYSÉGE IDŐKÖZBEN EGY NEMZETKÖZI SZERVEZETTÉ NŐTTE KI MAGÁT.

Működésük a Baptista Szeretetszolgálat által támogatott tevékenység, de így is csupán csak pár embernek jut rendszeres havi fizetés. Alapjában véve a csapattagok társadalmi munkában végzik nem mindennapi munkájukat. Tűzoltóként, rendőrként, orvosként dolgoznak, míg nem meg nem érkezik a riasztás: Eltűnt gyermek itt, földcsuszamlás vagy árvíz amott.

Rövid idő alatt sok kedves embert ismertem meg a csoportból, de sajnos a kapcsolattartás javarészt telefonra és e-mailre korlátozódik. Bukó János barátom például, mint Rescue 24 keresőkutyás, hetente küldi nekem a tájékoztatót, képeket az akciókról, melyekben részt vállal. A hétköznapi munka mellett nem lehet számára sem egyszerű, a hatósági riasztásokra gyorsan reagálni. Hol kórházból elszökött idős asszonyt keres, hol napok óta eltűnt gyermeket.

Munkája során gyorsan, bámulatos rutinnal méri fel a helyzetet, lehetőségeket és találja meg a legjobb

megoldásokat. Persze az eltűnt személy is általában megkerül. Sokszor emlegeti, hogy a keresőkutyázás európai bölcsője Magyarország. A hajdani bányakatasztrófákon edződött magyar szakemberektől, ahogy Ő mondja- „az Öregektől”- sokan tanultak a tőlünk nyugatabbra fekvő országokban is. Reménytelennek tűnő helyzetekben őket hívták és magyar kutyák találtak rá a száz méterekkel föld szintje alá rekedt szerencsétlenül jártakra. Nem véletlen, hogy ezek a specialisták és kutyáik, nemzetközi bevetéseken is szívesen látott segítők.

Az indonéziai 2009-es földrengés romjaihoz például kilenc műszaki mentő, két orvos és öt mentőkutyás érkezett hazánkból. Összesen 22 csapat és 77 kutya dolgozott a világ különböző országaiból azon, hogy túlélőket találjanak.

Nem minden esetben megoldható azonban a kutyák kiszállítása ilyen távolságokra. Aki követte a híradáso-

kat a 2010-es, Haitit megrázó földrengésről, az könnyen megállapítható, hogy az ott uralkodó állapotok messze meghaladták eddigi elképzeléseinket a környezeti katasztrófákról.

Ebben az esetben Pavelcze László, az amerikai, ausztrál és magyar tagokból álló, nemzetközi Rescue 24 mentőegység vezetésével volt megbízva. Megérkezésük idején, alig egy héttel, az első nagy erejű rengés után, már 40 000 embert temettek el a helyi hatóságok, minden lehetséges módon, hogy a fertőzéseket elkerüljék. A szinte kilátástalan helyzetbe került tömegek és a rengeteg sérült rendkívül megnehezítette a még romok alatt rekedt emberek kimentését.

Valószínűnek tartom, hogy az alapvető különbség a speciális mentő tevékenységre alkalmas és az erre a feladatra alkalmatlan emberek között az, ahogyan a „bajra” illetve annak mértékére reagálnak. Az ilyen éles helyzetekbe „bedobott” csapatok mindegyikét munkára, cselekvésre ösztönözi a stressz és a reménytelennek tűnő állapotok.

Dolgoznak, mint egy gép. Számukra megszűnnek a napszakok, a személyes, biológiai szükségletek, mint fáradtság vagy éhség. Életük egy végtelenül hömpölygő akciófilmmé változik, ahol elmarad a "happy end" és a jelenetekhez szabott háttérzene. Ember és állat füle egyaránt hozzászokik és beletompul a valóság szülte

zajba. A munkagépek morgása, szirénák sivítása, tömegek kétségbeesett kiáltószava és gyermek sírás, valószínűleg vibrál a levegőben. Leggyakoribb szó a NINCS, legyen az étel, takaró vagy ivóvíz. Minden kevés és közben véstesen fogy a levegő is a föld felett és a föld alatt rekedteknek egyaránt...

Itt rendező sincs, ki azt mondaná – Vegyük újra! – és ismét felállítatná a díszleteket. Káosz van, kívül mindenhol és belül, az emberekben is. Aki tenni akar valamit, csupán annyi lélekjelenléte marad, hogy saját erejét egyensúlyban tartsa. Ez is csak azoknak sikerülhet, akik nem innen valók. Nem itt éltek és veszítették el mindegyiket. Hiszen sokaknak közülük egy élet is kevés lesz, feldolgozni mindazt, ami pár nap alatt történt. Ezért fontos, hogy legyen, jöjjön kívülről is segítség!

Legyen szó a világ legszegényebb országáról vagy egy floridai hurrikán áldozatairól, a katasztrófát minden ott élő, hús-vér emberként éli meg. Sokkos állapotban menekülne, vagy mentené ami menthetetlen, ami az életéből megmaradt. Szakértő segítség nélkül sokan a vesztükbe rohannak. Egy katasztrófát éppen csak túlélő embertől nem is várható el, hogy a helyzetet teljes nagyságában, annak minden hatásával, veszélyével együtt felfogja, értékeli, és ennek megfelelően cselekedjen. A külföldről érkező, szervezett mentőcsapatok ezért a világ bármely pontján a helyi egységek kiváló segítői.

Haiti a Rescue 24 tagjait a végletekig kifárasztotta. Munkájukkal sokat tehetek olyanokért, akiknek amúgy semmi esélyük nem lett volna. Mégsem tudott a csapat elégedetten hazaérkezni, mert ezen a végtelenül szegény országban a természet nagyon mély sebet ütött. A mentőalakulatok csak reménykedni tudtak benne, hogy az ellátott sebesültek sérüléseiben, a kötéseket valaki majd lecseréli. A mentőcsapat egészségesen megérkezett Haitiról és hetek múltán mindegyikük élete viszszaesett a hétköznapi kerékvágásba.

Ekkor megindultak az előkészületek a Rescue 24 hetedik, nemzetközi gyakorlatára, melynek tervezett helyszíne ezúttal az USA-ban, Észak-Karolinában volt kitűzve. A legapróbb részletekig megszervezték a kutyák és speciális felszerelések szállítását. Végre minden készen állt.

tatta a médiát világszerte. Ki a hibás? Hogyan kezelik ezt a halálos szennyvizet más országokban? Milyen következményekkel járhat ez a szennyezés a Magyarországot elhagyó folyókra nézve? Mi történik, ha a megszáradt iszapot fújni kezdi a szél?

Az egyik legfontosabb problémára ez a magyarországi katasztrófa rávilágított! Mégpedig, hogy a világon mindenhol próbálják az ilyenfajta szennyvíz tárolására, „eltüntetésére” a legolcsóbb megoldást megtalálni. Külföldi politikusok arról nyilatkoztak, hogy a tengerek és óceánok, azon belül főleg a mélytengeri árkok, évtizedek óta szolgálnak ipari szemétdépóként. A közetlemezek elmozdulásával, földrengéssel bármikor felszínre kerülhetnek a mélybe süllyesztett mérgező anyagok.

A mostani katasztrófa egy pillanatra felrázta a világot. Ebből kifolyólag talán kiköveteli a közvélemény a világ más országaiban, a hulladékkezelés szigorúbb ellenőrzését. Talán nálunk is javul a helyzet. Ami viszont megtörtént, az megtörtént! **Az emberek elköltöznek, vagy maszkot hordanak, az állatok nem.**

A katasztrófák árnyékában ők tovább élnek! Lúgtól megvakulva, lemart lábakkal botorkálnak most is, a szerencsétlenség után napokkal, hetekkel, megszokott csapásaikon. A helyi gyepmester, Botos Zoltán elmondta, hogy a begyűjtött, szerencsétlenül járt háziállatok elhelyezésében sok társszervezet segítette munkáját országszerte, de ők maguk is erejükön felül dolgoznak. Kérdésekre, hogy mi történik a környék vadállományával, csak szomorúan legyintett. Mit is tehetne mást...

Aki itt él az tudja, hogy ilyenajt is vonuló madarak ezrei húznak el a mezők felett. Talán majd ők hírül viszik, vagy rejtélyes, számunkra soha nem megfejthető térképeiken bejelölik, behúzzák az „X”-et a vöröslő, halálos táj fölé, hogy ismét egy hellyel több van a földön, ahol állatként élni nem lehet, mert az már csak a miénk! Csak az emberé!

Sebő Gyula- K9

Majd érkezett 2010. október 4-e, hétfő és a mentőcsapatnak más dolga akadt, ezúttal azonban itthon, Magyarországon. Kolontár község mellett átszakadt az ajkai timföldgyár vörös iszap tározója. A környező falvakat elöntötte a halálos, lúgos sár, vörösre festve mindent. Sokan nem tudtak menekülni az erős sodrásból. Akiknek sikerült, azok a házak tetején és környékbeli dombon találtak egy kis időre biztonságot. A helyszínre érkező hatóságok az első három órában szinte tehetetlenül kellett, hogy nézzék a pusztítást. A katasztrófa méreteit senki nem tudta felmérni, de riasztás érkezett minden létező egységhez, akik a mentésre alkalmasak voltak.

Mikorra Pavelcze Lászlót, a katasztrófa sújtotta terület mentési munkálatainak irányításával megbízták, több halálos áldozatot emeltek ki az iszap alól, súlyos sérültek kerültek kórházba és reménytelennek látszó kutatás folyt több eltűnt személy után is. A lúgos szennyvíz közben eljutott a Marcal folyóba, amelyből minden élőlényt maradéktalanul kipusztított, majd a maró hatású folyó továbbhaladt a Rába folyó irányába. A világ figyelme Magyarország, Kolontár felé fordult. Találgatások végeláthatatlan sorozata foglalkoz-